

מי כמכה באלים ה' מי כמכה נאדר בקדש

ויאמר משה

פרשת "בְּשַׁלַּח". שבת שירה. י"ז שבט ה'תשפ"א. עלון 120.

מביאם דרך ישוב, לא היתה להם הדביקות בתמידות, כשיהיה מזומן לפניהם סיפוקם". כבר אמרו רבותינו במכילתא דרבי ישמעאל (פרשת בשלח): "לא נתנה תורה לדרוש אלא לאוכלי המן" – לאדם שחי את חייו כאוכלי המן. רבי לוי יצחק מברדיטשוב זצוק"ל כותב: "שיזכור ולא ישכח לאביו המלך שלית ליה מגרמיה כלום". אין לאדם כלום משל עצמו – בלתי לה' לבדו...

שבת שלום ומבורך!

המאמר נלקח מהספר "משכני אחריק", מדרשות ראש ישיבת "אור החיים" רבי ראובן אלבו שליט"א.

מאמר על פרשת השבוע:

"הַגִּי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם וְיֵצֵא הָעֵם וְלָקְטוּ דָבָר יוֹם בְּיוֹמוֹ" (שמות ט"ז ד').

בגמרא (יומא ע"ו.) מובא: "שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחאי מפני מה לא ירד להם לישראל מן פעם אחת בשנה?". כל יום מחדש היו ישראל צריכים לשאת את עיניהם אל בורא העולם, שישלח להם מזון, עבורם ועבור ילדיהם הרכים. מדוע לא הוריד להם

הקדוש ברוך הוא מן פעם אחת בשנה, בכמות גדולה כדי שיוכלו לסמוך על מחסני המזון שברשותם, ולא לדאוג כלל? "אמר להם (רבי שמעון בר יוחאי): אמשול לכם משל למה הדבר דומה, למלך בשר ודם שיש לו בן אחד, פסק לו מזונותיו פעם אחת בשנה, ולא היה מקביל פני אביו אלא פעם אחת בשנה. עמד ופסק מזונותיו בכל יום, והיה מקביל פני אביו כל יום". כאשר נתן לבן המלך סכום כסף גדול שהספיק לו לכל השנה, לא טרח בן המלך לבוא ולראות פני אביו, עד שהסתיימה השנה ואזל הכסף שברשותו. המלך שאהב את בנו וחפץ לראותו לעיתים קרובות, החל לתת לו בכל יום סכום הגון, שספיק לו לכל הוצאותיו ברוח גדול, אך רק לאותו יום. לא היתה לבן כריזה, והוא החל לבוא אל אביו בכל יום ויום. הנמשל: "אף ישראל, מי שיש לו ארבעה וחמישה בנים דואג ואומר: שמא לא ירד מן למחר, ונמצאו כולן מתים ברעב. נמצאו כולן מכונים את לבן לאביהן שבשמים". בני ישראל מהלכים בלב המדבר, הכל מסביב שומם. אין להם אפשרות לגדל חיטה או גפן, אין חנויות לקנות בהן חלב וגבינה או בשר ודגים. שממה מוחלטת. מנין יבוא עזרם? איך יתנו מזון לילדיהם? הוכרחו כולם לכוין את לבם לשמים. הגמרא מביאה סיבות נוספות, שבעטיין ירד המזון בכל יום ויום מחדש: "דבר אחר, שהיו אוכלין אותו כשהוא חם". הקדוש ברוך הוא, באהבתו הגדולה אלינו, לא רק מספק לנו את הצרכים החיוניים לנו, אלא "משביע לכל חי רצון". ונכלל בזה שהיה מזונם חם וערב לחך. "דבר אחר, משום משאוי הדרך". בני ישראל היו בעיצומו של מסע ארוך, "ויסעו ויחנו". אילו היה המן יורד פעם בשנה בכמות גדולה, היה עליהם לסחוב משא כבד. על כן נתן להם הקדוש ברוך הוא את המן בכל יום מחדש, ולא היו צריכים להתייגע בנשיאת מזון. שלוש פעמים בכל יום, ב"אשרי", אנחנו אומרים את הפסוק מתהילים (קמ"ה ט"ו): "עיני כל אליך ישרו, ואתה נותן להם את אכלם בעתו". מאחר שהפסוק מדבר על "עיני כל" המופנות אל הקדוש ברוך הוא בבקשת פרנסה, נכון היה, לכאורה, לכתוב בלשון רבים – "בעיתם". מדוע, אפוא, נאמר כאן "בעתו"? התשובה היא, ה' נותן את אכלם של הברואים, כל אחד ואחד בעתו ובזמנו, ובאופן הטוב ביותר עבורו. אולם תחילה צריך האדם לפנות אל הבורא ולבקש ממנו, ולהיות בגדר "עיני כל אליך ישרו". דבר זה הינו לטובתו של האדם, מפני חביבותו אצל הבורא. תכלית חיינו היא להיות דבוקים בו יתברך. חלק מדביקות זו מושגת על ידי שמתפללים אליו, מבקשים ממנו את כל צרכינו, ומודים לו על כל החסדים הגדולים והרבים שעושה עמנו. כשיצאו בני ישראל ממצרים, הם התרעמו על שהובילם הקדוש ברוך הוא דרך המדבר, מקום ללא לחם ומים, ולא הובילם דרך מקום ישוב. רבי חיים אבן עטר זצוק"ל, האור החיים הקדוש בפרשת חקת (במדבר כ"א ח'), אומר על כך דברים נפלאים: "כי ה' חפץ שעניניהם יהיו תלויות לאלוקים יושב בשמים על מחייתם ועל כל צרכיהם, באין מבטח וזולתו... שה' חפץ בזה כדי שיהיה לבם תמיד באין הפסק קרוב לה' כבן המצפה לשולחן אביו, ערב ובוקר ובכל עת חזן. ואם היה

סיפורים לשלחן שבת:

כמה ממליינר וכמה ממליארדרד...?

בקר אצלי אדם מאד "חשוב ונחשב" בעיני מי שמחשיב את העולם הזה... הוא ספר לי שחבר שלו מכהן בתפקיד בכיר ביותר באוניברסיטה מסוימת, ולאחרונה החליט לפתוח איזשהו חוג חדש. פתיחת החוג מותנית בהשגת הון לא קטן של כשנים עשר מיליון דולר, שיהיה עליו להשיג. שאל האיש את חברו: "איך אתה לוקח דבר כזה על עצמך? אתה כבר לא צעיר, כמעט בן שמונים, ואיך תתרוצץ בחוץ לארץ, אצל מיליונרים, להשיג הון תועפות כזה?". צחק אותו אדם, מראשי האוניברסיטה, ואמר: "אתה רואה כאן בעיה? תוך ימים בודדים אני משיג את זה". יצא לסיבוב בחוץ לארץ, ותוך שלושה ימים חזר עם חמישה עשר מיליון דולר. מצד שני הולך ראש כולל או ראש ישיבה ודופק על דלתות, ומה קורה? בואו תשמעו מה קרה לי עצמי:

לפני מספר שנים הוזמנתי למסור הרצאות בקהילה בניו יורק. ספרו לי שאחד מאנשי הקהילה הוא אדם עשיר גדול – לא מיליונר אלא מיליארדר – והוא יתרום סכום גדול עבור הישיבה. שמחתי שמחה גדולה, אבל הוצרכתי לטרוח טורח עצום כדי להגיע לפגישה עם העשיר. הזמן היחיד שבו היה

יכול לפנות לי מזמנו כדי לפגוש אותי, היה ביום שישי. באותו יום שיש הייתי צריך להיות בעיר אחרת, מחמת צורך חשוב, ונאלצתי לשנות תכניות לצורך אותה פגישה, ולהתנהל בחיפזון גדול. לבסוף הגעתי לעירו של היהודי העשיר, אל הבניין המפואר ורב הקומות שבו שכנו המשרדים שלו. נכנסתי למעלית אבל התברר שזו לא המעלית הנכונה, ומצאתי את עצמי בקומת מחסנים, כשסביבי רק אספלט. יצאתי ונכנסתי למעלית אחרת, וכמעט שהלכתי לאיבוד במבוכים העצומים של הבנין. איכשהו מצאתי את המקום, ישתבח שמו, ונכנסתי למשרדו של אותו מיליארדר. ספרתי לו על הישיבה, הזכרתי את הזכות הגדולה שתהיה לו אם יסייע ללומדי תורה. הוא הקשיב ואמר לי: "דברים יפים...". לאחר מכן הרהר מעט, ואמר: "אוקי, אתן לך חמש מאות". אמרתי בלבי: "חמש מאות אלף דולר, כמה דברים גדולים וחשובים נוכל לעשות בסכום הזה!". הוא רשם צ'ק, קפל אותו בקפידה, והושיט לי. הודיתי לו מקרב לב, שוב ושוב. שבחתי את מעשהו, והבהרתי לו איזו זכות עצומה יש לו, ואיזה שכר נפלא יקבל על כך. יצאתי משם, כשאני חושב לעצמי שחצי מלאכה כבר עשיתי, ואולי עוד מעט אוכל לשוב לישיבה. רק בחוץ פתחתי את הצ'ק, וראיתי את הסכום הרשום עליו – חמש מאות דולר. שפשפתי את העיניים, אולי יש עוד כמה אפסים, ואני פשוט לא רואה טוב? אבל לא, לא היו אפסים... המנכ"ל או הסמנכ"ל, או יהיה מי שלא יהיה תארו של האיש מהאוניברסיטה... – טס לו לשלושה ימים, וקבל חמישה עשר מיליון

דולר. ראש ישיבה או ראש כולל מטלטל בדרכים במשך מספר שבועות, ומה הוא מקבל? אלף דולר ממליונר אחד, וחמש מאות דולר ממיליארדר... למה? מה קורה כאן? התשובה ברורה ונהירה: "נחש עפר לחמו" – אלו הרחוקים מהתורה, מקבלים מהקדוש ברוך הוא יחס זהה ליחס שקבל הנחש. קחו ולכו מעל פני! אבל אותנו הקדוש ברוך הוא אוהב, הוא חפץ בתפילה שלנו, ורוצה שנתחזק באמונה ובביטחון בו יתברך. מחמת אהבתו של הבורא אלינו הוא חפץ בקשר אתנו, ואינו משליך אותנו מלפניו חס ושלום, אלא גורם לכך שענינו נשואות אליו כל הזמן. אין לי שום הסבר אחר לתופעה הזו...

רצוני להשאר דבוק בה'...

מסופר על האדמו"ר הרב יעקב חזקיהו גרינוולד זצוק"ל, שבא אליו גביר אחד במוצאי שבת ונתן לו סכום כסף גדול. במוצאי השבת שלאחר מכן, כאשר בא הגביר בפעם השלישית ובקש לתת את הכסף, אמר לו האדמו"ר: "כבר נתת מספיק. איני חפץ לקבל עוד מידך". תמה הגביר: "יש לי ממון רב, והכסף שאני נותן לרבי מביא לי ברכה, מדוע לא אוסיף לתת?". אמר לו האדמו"ר: "אני חושש, שמא ההרגל והידיעה על תמיכה קבועה יערערו אצלי את מידת הביטחון בבוראי. לא אקבל ממך את הכסף, כיון שאני רוצה להישאר דבוק בבורא העולם!".

סיפור בהמשכים:

מה סוד הגרביים??? (חלק ב')

תקציר: אשה זקנה הגיעה לנחם את צאצאיו של האדמו"ר מצאנו קלויזנבורג. בידיה היו זוג גרביים. הנוכחים התפלאו מה הקשר בינה לבין האדמו"ר, במיוחד שאינה חסידת צאנו. לפתע, ככחחה האשה בגרונה וספרה את סיפורה האישי, שהותיר חותם בל ימחה בלב כל שומעיו. וכך ספרה האשה: כפי שגילה מוכיח עליה, האשה הזו עברה את גיא ההריגה במחנות הריכוז של הנאצים ימ"ש. היא שתתה את כוס התרעלה עד תומה, לא פעם נצלו חייה בניסים גלויים, ואך בקושי שרדה את התופת – יחידה מעירה וממשפחתה. עם תום המלחמה שוכנה במחנה עקורים "פרונולד" שהוקם בגרמניה, בו שכנו באותה עת אלפי ניצולים שנראו כצל אדם, תשושים, עייפים, חסרי חיוניות ונטולי כח. הם אמנם זכו בחיים מחדש, אך נראה שאינם יודעים מה לעשות עם החיים הללו, כה חסרי אונים היו.

מה סוד הגרביים? המשך בעזרת ה' בעלון הבא...

לקחי הקורונה: חלק כ"ח

שבוע שעבר ביום חמישי הסגר היה צריך להסתיים. משום מה החליטו לדחות את סוף הסגר עוד עשרה ימים. כמה צריך לעשות עם היצר הרע. מרגיש רצון פנימי חזק לעבור עברה? תגיד ליצר הרע: "עוד מעט, עוד כמה ימים! אתה רוצה שאעבור עברה? אין בעיה: שבוע הבא, ביום רביעי, 11:36:24 בבוקר תבוא אלי, ואקיים את רצונך!". עובים כמה ימים, יום רביעי 11:36:24 בבוקר: "הלו! הנה! הגעת!". כך היצר אומר. אולם הפיתרון פשוט: "תפסת אותי ברגע הלא נכון, תבוא מחר ב-23:41:56 בלילה, ואז יתקיים מה שאתה רוצה!". וכך, בעזרת ה', ננצח אותו! בשם אומרו. בתמונה: ראש ישיבת "עטרת ישראל" הגאון הרב ברוך מרדכי אזרחי שליט"א עם מסכה.

הילולא דצדיקיא:

הרב בנימין ביינוש פינקל זצ"ל – ראש ישיבת מיר, י"ח שבט ה'תשנ"ן. נולד ונפטר אשר ע"ה בן יעקב אבינו ע"ה וזלפה. כ' שבט ב'קצ"ח – בשכ"א. המקובל רבי עובדיה הדאיה זצוק"ל, כ' שבט ה'תשכ"ט. הראשון לציון רבי משה גלאנטי זצוק"ל – המגן, כ"א שבט ה'תמ"ט. הרב יעקב וינפלד זצוק"ל – כוכב מיעקב, כ"א שבט ה'תרנ"ד. האדמו"ר

הרב מנחם מנדל מורגנשטרן מקוצק זצוק"ל – השרף מקוצק, כ"ב שבט ה'תר"ט. הרב יהודה זאב סגל זצ"ל, כ"ב שבט ה'תשנ"ג. מגיד המישרים הרב יעקב יצחק גלינסקי זצוק"ל, כ"ב שבט ה'תשע"ד. האדמו"ר הרב יהושע רוקח מבעלזא זצוק"ל – מהר"י, כ"ג שבט ה'תרנ"ד. הרב יצחק חי בוכובזה זצוק"ל – מהר"ץ, כ"ג שבט ה'תר"צ.

אודות פרשת "קְשֵׁלַח":

1. יש לה 116 פסוקים.
2. מתחילה בפרק י"ג פסוק י"ז.
3. מסתיימת בפרק י"ז פסוק ט"ו.

חידות על פרשת השבוע:

- א. קטע מהפרשה שאומרים כל יום בתפילה. או ישיר משה.
- ב. מה פרשת השבוע?
- ג. במלחמת עמלק, מה היה כשמשה הרים ידיו? גבר ישראל.
- ד. העובי של המן.
- ה. מה אמר משה לאהרן לעשות עם צנצנת המן? הנח אותו לפני ה'.
- ו. המילה הראשונה בפרשה.
- ז. למה היה דומה המן?
- ח. בנה של מרים.
- ט. מה היה מכסה את המן?
- י. את מי שלח משה להלחם בעמלק?
- כ. מילה נרדפת ל-קושי.
- ל. איזה עוד שם היה למן?
- מ. נביאה שמוזכרת בפרשה.
- נ. מה עשה ה' כדי שהים יסגר?
- ס. בעל חי שנענש עם המצרים.
- ע. מה משה לקח כשיצאו מצרים?
- פ. דרך איזה ארץ בני ישראל היו אמורים לעבור ולא עברו?
- צ. כמו מה היה טעם המן?
- ק. איזה סוג רוח היה בקריעת ים סוף?
- ר. באיזה מקום שהו בני ישראל בומן מלחמת עמלק?
- ש. כמה רכבים היו לפרעה?
- ת. באיזה כלי נגינה נגנה מרים?

על פי סדר א' - ב'

חידון נושא פרס:

חידות על פרשת השבוע:

1. איזו מצוות "לא תעשה" נלמדת מהפרשה? ומהיכן?
 2. כמה פעמים בפרשה כתוב צמד המילים "ויאמר משה" (ביחד)?
 3. היכן בפרשה יש חמש מילים רצופות, כל אחת בת שתי אותיות?
- מי שיענה נכון על כל החידות – יכתוב בפתק, יכניס לתיבת הדואר ברחוב הרב פרנק 36 דירה 5 משפחת למני, עד יום שלישי בערב, ויכנס להגרלה על פרס. נתן גם להתקשר ל-025870079. הזוכה משבוע שעבר: מיכאל טולידאנו ה"י.
- שאלה 1:** איזה דבר יש לנו בידיים, ואותו הדבר – כמו המכות במצרים?
- תשובה:** דם. יש לנו בידיים וגם היה במכות מצרים. אפשר לענות עוד תשובה: 10 אצבעות ו-10 מכות.
- שאלה 2:** כמה פעמים בפרשה כתוב צמד המילים "ויאמר משה" (ביחד)?
- תשובה:** 5 פעמים. פרק ט' פסוק י'. פרק י' פסוק כ"ה. פרק י' פסוק כ"ט. פרק י"א פסוק ד'. פרק י"ג פסוק ג'.
- שאלה 3:** מהיכן בפרשה נלמדת הלכה למעשה בקשר לתפילין?
- תשובה:** בפסוק האחרון בפרשה, פרק י"ג פסוק ט"ו: "והיה לאות על ידכה". למה לא כתוב "ידך" אלא "ידכה"? "ידכה" פירוש יד כהה, שזו יד שמאל, יד חלשה, שהלכה שאת התפילין צריך להניח ביד שמאל.

זמני השבת:			שבת פרשת "קְשֵׁלַח":			הזמנים לפי ירושלים עיה"ק תוכב"א.		
הדלקת נרות	שקיעה	עלות השחר	נץ החמה	חצות היום והלילה	שקיעה	מוצאי שבת	צאת הכוכבים	רבנו תם
16:36	17:15	5:01	6:32:00	23/11:53	17:16	17:50	17:50	18:29

אשמח לקבל הע/ארות, תיקונים, עצות ועוד. כדי להרשם כפרנס נא להתקשר ל-025870079. טעון נגיזה. נא לא לקרוא בזמן שאינו ראוי. העלון מוקדש לעילוי נשמת: שלמה חיים בן אסתר ז"ל. עליזה בת מרים ז"ל. הרב אליהו בן טוביה בקשי דרוון זצוק"ל. לרפואת: משה בן שרה. חיה בת מלכה. יפה בת רחל. להצלחת משפחת למני. ר' גוראל חנוך בן ר' שלום.

להחלמה מהירה: מרים בת עליזה. לרפואת הרב רפאל גבריאל אליהו בן רחל חיה הכהן שליט"א.